

ps versie 100102

Provincie Flevoland

**□ PROVINCIAAL
BELEIDSKADER**

JEUGDZORG

2002 – 2005

(MEERJARENBELEIDSPLAN 2002 – 2005)

**□ PROVINCIAAL
UITVOERINGSPROGRAMMA
JEUGDZORG 2002**

(Jaarplan 2002)

INCLUSIEF

**PROVINCIAAL
IMPLEMENTATIEPROGRAMMA
WET OP DE JEUGDZORG**

Ter inzage de bijlagen bij Beleidskader en Provinciaal uitvoeringsprogramma 2002

1. jaarverslag 1999/2000
2. evaluatierapport Regiovisie .
3. evaluatierapport Provinciale Klachtencommissie .
4. voorstel wachtlijstaanpak MFO' s.(f. 1 mln. middelen PS).
5. plan van aanpak wachtlijsten BJZ en AMK (Rijksmiddelen, “ Peer gelden”).

*

Provincie Flevoland
PROVINCIAAL BELEIDSKADER
JEUGDZORG

2002 - 2005

 MEERJARENBELEIDSPLAN 2002 - 2005

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

INHOUD

Blz.

VERANTWOORDING VOORAF: planning & control cyclus

DEEL 1 BELEIDSMATIGE ONDERBOUWING

1. BELEID IN EEN DYNAMISCHE OMGEVING
2. VISIE OP JEUGDZORG
- ~~3. ALGEMENE BELEIDSBESCHOUWING~~
- ~~4.3. CONTINUERING VAN BELEID~~
4. AANSLUITING JEUGDZORG – LOKAAL JEUGDBELEID
5. IMPLEMENTATIEPROGRAMMA BJZ FLEVOLAND
- ~~5.1.6.1 MEERJARENAFSPRAKEN BJZ~~ MEERJARENAFSPRAKEN BJZ
- 5.2 MEERJARENAFSPRAKEN AMK
- 5.3 PREVENTIE EN BJZ
- 5.4 POSITIE JEUGD-GGZ IN DE TOEGANG
6. ZORGPROGRAMMERING
7. OVERIG NIEUW BELEID
- 7.1 PLEEGZORG
- 7.2 CLIËNTENBELEID
- 7.3 GEÏNDICEERDE AMBULANTE ZORG: ZORG DICHT BIJ HUIS
- 7.4 ACCOMMODATIEBELEID
- 7.5 JUSTITIËLE JEUGDINRICHTING RENTRAY
8. VRAAG EN AANBOD JEUGDHULPVERLENING
9. KWALITEITSZORG

DEEL II FINANCIËN

BEGROTING, GEPLANEDE VERDELING SPECIFIEKE MIDDELEN EN GEPLANEDE VERDELING MIDDELEN PER INSTELLING:

Bijlagen bij Beleidskader en Provinciaal uitvoeringsprogramma 2002

1. jaarverslag 1999/2000 (ter vaststelling PS)
2. evaluatierapport Regiovisie .
3. evaluatierapport Provinciale Klachtencommissie .
4. voorstel wachtlijstaanpak MFO' s.(f. 1 mln. middelen PS: ter vaststelling PS)
5. plan van aanpak wachtlijsten BJZ en AMK (Rijksmiddelen, " Peer gelden" : ter vaststelling GS, ter kennisgeving PS).

Verantwoording

De voorliggende beleidsdocumenten zijn opgesteld in het kader van de landelijke afspraken met betrekking tot de Planning & Control cyclus Jeugdhulpverlening (P & C) en de landelijke afspraken met het Ministerie van VWS en het Ministerie van Justitie in het kader van het landelijk beleidskader en het implementatieprogramma "Wet op de Jeugdzorg".

Het Provinciaal Beleidskader 2002 – 200~~5~~⁴ betreft een actualisatie van het in juni 2001 door Provinciale Staten vastgestelde Beleidskader 200~~2~~¹ –2004. In het Provinciaal Uitvoeringsprogramma 2002 is het beleid voor 2002 e.v. alsmede de financiële verantwoording opgenomen. Een substantieel onderdeel van het Provinciaal Uitvoeringsprogramma ~~2002~~ betreft het Provinciaal Implementatieprogramma "Wet op de Jeugdzorg". In dit implementatieprogramma wordt het beleid en de randvoorwaarden beschreven waarnaar Flevoland zich de komende jaren toe wil werken in verband met de in 2003 in werking tredende "Wet op de Jeugdzorg". Eind 2001 is de Regiovisie Jeugdzorg geëvalueerd . Deze evaluatie is betrokken bij het opstellen van het provinciaal implementatieprogramma. Het evaluatierapport is als bijlage toegevoegd aan het voorliggende beleidskader en uitvoeringsprogramma en aan Provinciale Staten aangeboden. In het landelijk beleidskader en in de "Wet op de Jeugdzorg" komt het Provinciaal Beleidskader in de plaats van de Regiovisie Jeugdzorg. In het overgangsjaar 2002 naar de Wet op de Jeugdzorg fungeert het provinciaal implementatieprogramma als waarborg voor de voortzetting van beleid uit de Regiovisie Jeugdzorg.

Ten behoeve van bezinning op – en verantwoording van het beleid in de voorgaande jaren is het gecombineerde jaarverslag van 1999 en 2000 als bijlage toegevoegd.

Deel I Beleidsmatige onderbouwing

1. BELEID IN EEN DYNAMISCHE OMGEVING

Daar waar het kinderwetje van Van Houten in 1874 de aanjager vormde voor verbetering van de zorg voor en rechten van kinderen zal ook de jeugdzorg in deze nieuwe eeuw gekenmerkt worden door sterke inhoudelijke, organisatorische en bestuurlijke veranderingen. Veranderingen welke in 1994 in het regeringsstandpunt "Regie in de Jeugdzorg en in 1998 in het Regeerakkoord reeds zijn aangekondigd. Naast de landelijke ontwikkelingen als de implementatie van Bureaus Jeugdzorg, Zorgprogrammering, programma's kwaliteitsbeleid en innovatieprogramma's voor bijvoorbeeld de Pleegzorg (Trillium) is er een beleidskader voor een nieuwe Wet op de Jeugdzorg vastgesteld door de regering en het parlement.

Dit beleidskader bevat de inhoudelijke, bestuurlijke en financiële beleidskaders ten aanzien van het gewenste samenhangende aanbod van jeugdzorg. Uitgangspunt in het beleid is dat jeugdigen en hun ouders recht hebben op Jeugdzorg waarbij de positie van de jeugdige versterkt wordt. De beoogde samenhang tussen het huidige aanbod aan Jeugdzorg zijnde de Jeugdhulpverlening, de geestelijke gezondheidszorg (jeugd- GGZ), en de zorg voor jeugdigen met een licht

verstandelijke handicap (de jeugd-LVG) dient zodanig te zijn ingericht dat de hulpvrager hulp op maat krijgt. Om dit te kunnen waarborgen wordt bij de opbouw van het stelsel onder meer uitgegaan van aansluiting en samenwerking tussen lokaal jeugdbeleid en jeugdzorg en één toegang tot de jeugdzorg (de Stichting Bureau Jeugdzorg).

In het landelijk beleidskader behoudt de provincie haar rol van regisseur en financier van de Jeugdhulpverlening. Doordat het Bureau Jeugdzorg als rechtsvorm een stichting zal worden en tevens het aanbod aan gezinsvoogdij en voogdij, het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling en de toegang tot de Jeugd-LVG zal bevatten, nemen de wettelijke taken van de provincie waaronder de beleidsmatige, financiële en bestuurlijke verantwoordelijkheden toe. De provincie wordt nadrukkelijker dan in het verleden de regisseur van de Jeugdzorg.

Voor wat betreft de verdeling van verantwoordelijkheden en de afstemming tussen het provinciale beleidskader Jeugdzorg en het lokale jeugdbeleid van gemeenten wordt benadrukt dat deze kaders complementair dienen te zijn. De lokale en de regionale zorgstructuren dienen als een zorgketen op elkaar aan te sluiten waarbij het Bureau Jeugdzorg een belangrijke partner is voor de lokale overheid.

De afstemming tussen het lokale en het provinciale beleid is nader vormgegeven in de tussen de drie overheden gemaakte Bestuursafspraken Nieuwe Stijl (BANS). In BANS is onder meer afgesproken dat de lokale overheid het lokale Jeugdbeleid ontwikkeld waarin de algemene voorzieningen voor jeugd op het terrein van onder meer de jeugdgezondheidszorg, welzijn, onderwijs, sport, cultuur, arbeidstoeleiding en openbare orde en veiligheid aan de orde moeten komen. In BANS wordt gekoerst op interbestuurlijke samenwerking met als doel binding en handhaving, maatwerk, resultaat- en prestatiegerichtheid en het creëren van draagvlak en maatschappelijke betrokkenheid.

Het voorliggende beleidskader en uitvoeringsplan van de provincie Flevoland zijn tegen de achtergrond van bovenstaande beleidsontwikkelingen tot stand gekomen. Aangezien het beleid en de uitgangspunten in het beleidskader Wet op de Jeugdzorg en BANS en de Meerjarenaafspraken richtinggevend zijn voor alle betrokken partijen (IPO, VNG, Rijk) is het landelijk beleid richtinggevend voor het (meerjaren) beleid van de provincie Flevoland. Dat houdt bijvoorbeeld in dat er bij de uitwerking van het beleid de komende jaren nadrukkelijk de schakeling en samenhang betrokken zal worden tussen provinciale jeugdzorg en het lokaal beleid, het onderwijs, de jeugd GGZ, de jeugdbescherming, de jeugdige licht verstandelijk gehandicapten (LVG) en de Justitiële Jeugdinrichting. Gezien de verschillen in ontwikkelingen van het Jeugdbeleid tussen de gemeentelijke regio's NOP/Urk, Zeewolde/Dronten, Lelystad en Almere zullen ook deze verschillen, waar mogelijk en relevant, betrokken worden in de uitwerking van het beleid.

Onder regie van de provincie Flevoland is deze op interactieve beleidsvoering gestoelde ontwikkeling de uitdaging voor alle betrokkenen bij de Jeugdzorg in de provincie Flevoland. Daarbij sluiten we niet uit dat in de periode voorafgaand aan de vaststelling van de Wet op de Jeugdzorg, op een aantal onderdelen gezocht zal worden naar de "best fit" tussen het vigerende beleid en het landelijk beleidskader.

Provincie Flevoland behoudt zich het recht voor om, op basis van uitkomsten uit dit implementatietraject en de finale uitkomsten rond de Wet op de Jeugdzorg, tot bijstelling te komen van de gestelde kaders.

2. VISIE OP JEUGDZORG

In het concept beleidskader Wet op de Jeugdzorg wordt uitgegaan van de volgende visie op Jeugdzorg (citaat). „De visie gaat voort op onder meer het Verdrag inzake de rechten van het kind, Regie in de jeugdzorg en Jeugdbeleid in Ba(la)ns. De primaire verantwoordelijkheid voor de opvoeding en verzorging legt het verdrag bij de ouders van het kind. De overheid heeft tot taak optimale voorwaarden te scheppen om de ouders in staat te stellen hun taak als opvoeder zo goed mogelijk te vervullen. De jeugdzorg is aanvullend op de zorg van ouders en andere belangrijke personen rond de jeugdige. Tevens is de jeugdzorg aanvullend op de algemene voorzieningen voor de jeugd, zoals onderwijs, gezondheidszorg en een veilige omgeving. Het Kabinet is met de Adviescommissie Wet op de jeugdzorg van mening dat daar waar de laatste jaren de jeugdzorg activiteiten uitvoert, die toebehoren aan de algemene voorzieningen binnen het lokaal jeugdbeleid, een 'omgekeerde richting' nodig is. De jeugdzorg dient bij te dragen aan versterking van de voorliggende voorzieningen. In de jeugdzorg moet de jeugdige met zijn hulpvraag centraal staan. De jeugdige is subject van rechten, zoals vastgelegd in het Verdrag inzake de rechten van het kind, en dient zoveel mogelijk actief in de zorg te participeren. De positieve mogelijkheden van jeugdigen en ouders moeten worden gestimuleerd.”

In de Regiovisie Jeugdzorg van de provincie Flevoland wordt de visie op Jeugdzorg kort weergegeven in de algemene doelstelling van de regiovisie namelijk: “Kinderen en jongeren hebben recht op een gezonde ontwikkeling naar volwassenheid. Overheid, financiers en zorginstellingen hebben de taak de randvoorwaarden te realiseren voor de totstandkoming van een toereikend én samenhangend zorgaanbod als sprake is van dusdanige verstoring van die ontwikkeling dat behandeling of hulp van een van de bij de jeugdzorg betrokken sectoren geboden is.”

In de uitwerking van het provinciaal implementatieprogramma Jeugdzorg zal in de komende jaren opnieuw aandacht worden besteedt aan de visievorming op Jeugdzorg in Flevoland. De regiovisie Jeugdzorg wordt in 2004 geëvalueerd, bijgesteld. De visie op Jeugdzorg zal daarbij wederom aan de orde komen.

3. CONTINUERING VAN BELEID

-Algemene Beleidsbeschouwing

Beleidsplannen kunnen leiden vaak hooggestemde verwachtingen en sterke ambities bevatten waar het gaat om het realiseren van nieuw landelijk en regionaal beleid en/of het oplossen van gesignaleerde knelpunten. Uit het provinciaal implementatieprogramma “Wet op de Jeugdzorg” blijkt echter dat er nog steeds sprake is van een grote spanning tussen gevraagde jeugdzorg en het aanbod. Zowel bij het Bureau Jeugdzorg als bij veel voorzieningen voor jeugdhulpverlening is sprake van wachtlijstvorming en lange wachttijden. De huidige en geraamde doeluitkering Jeugdhulpverlening van de Rijksoverheid is op korte termijn en bij ongewijzigd beleid op lange termijn onvoldoende om de Jeugdzorg in Flevoland in te richten conform de huidige en toekomstige wettelijke kaders.

Het provinciaal implementatiekader wordt als instrument ingezet om de wensen en noden te onderbouwen en om tot afspraken te komen met de Ministeries van VWS en Justitie over de weg waarlangs de Jeugdzorg in Flevoland een adequaat aanbod kan realiseren voor de toenemende vraag naar jeugdzorg.

Een relativering is hier op zijn plaats. Ten behoeve van het realiteitsgehalte van deze verwachtingen is het relevant op deze plaats melding te maken van de welhaast paradoxale situatie waarin de (beleids-)ontwikkeling van de Jeugdzorg in de provincie Flevoland zich bevindt. De paradox is er in gelegen dat er voor de sterke groei in de vraag naar Jeugdzorg i.e. voor nieuw beleid ondanks de groei van de doeluitkering en de autonome provinciale middelen nog steeds onvoldoende middelen beschikbaar zijn (ref. Jaarplan 2000). De bovenstaande constatering zijnit gegeven is bepalend voor de prioritering van nieuw beleid daar waar dit beleid vraagt om middelen uit de doeluitkering Jeugdhulpverlening. Deze middelen, waaronder de zogenaamde intensiveringsmiddelen, zijn tot en met 2003 vrijwel geheel ingezet voor continuering van bestaand beleid c.q. hulpaanbod waaronder de implementatie van het Bureau Jeugdzorg en het AMK.

Enige versterking voor deze twee voorzieningen kan tot stand komen door het beschikbaar komen van zogenaamde wachtlijstenmiddelen (totaal f. 18 mln. € 8.2 mln.). Deze incidentele middelen worden door het Ministerie van VWS beschikbaar gesteld naar aanleiding van een in 2001 verricht onderzoek naar wachtlijsten in de Jeugdzorg¹ en de aanbevelingen in het rapport van de commissie "Peer"². Flevoland krijgt naar verwachting van deze middelen ca. f. 1 mln. (€ 453.000). Bij de verdeling van deze middelen is niet alleen uitgegaan van een "historische verdeelsleutel" maar is ook de mate van groei van het aantal jongeren tot 2003 betrokken. Voor Flevoland is dit laatste een positieve ontwikkeling.

Het beschikbaar stellen van de zogenaamde "Dijkstal" en "van Rijn" middelen voor kwaliteit en het verbeteren van arbeidsvoorwaarden in de collectieve sector draagt bij aan het versterken van de Jeugdhulpverlening. Met inzet van de "Dijkstal" middelen zijn wij ondermeer in staat de "- 3%" reductie op het genormeerde hulpaanbod op te heffen.

Een overzicht van door de overheid beschikbaar gestelde extra middelen is opgenomen in de financiële paragraaf van dit beleidskader.

Mede ook dDankzij de extra middelenijonen welke Provinciale Staten met ingang van 2001 en 2002 heeft toegevoegd aan de bestemmingsreserve jeugdhulpverlening was ruimte voor nieuw beleid kunnen de tekorten deels worden gereduceerd. Voor het versterken van het Bureau Jeugdzorg is met ingang van 2001 structureel f. 1 mln. (€ 453.780) beschikbaar gesteld. Voor nieuw beleid is eveneens incidenteel f. 1 mln. (€ 453.780) toegevoegd aan de bestemmingsreserve Jeugdhulpverlening. In afwachting van een genoegzame financiering in het kader van de "Wet op de Jeugdzorg" is voor het aanpakken van knelpunten in het overgangsjaar 2002 f. 1 mln. (€ 453.780) incidentele middelen beschikbaar gesteld. De verantwoording voor de inzet van deze middelen is opgenomen in het Uitvoeringsprogramma Jeugdzorg.

¹ "Wachtlijstonderzoek Jeugdzorg": Bestuur & Management Consultants, Leusden, september 2001.

² Rapport commissie wachtlijsten Jeugdzorg "Het zal je kind maar wezen"; Amsterdam, september 2001.

Op een aantal gebieden is wel een toename van capaciteit te verwachten. Voor wat betreft de pleegzorg mag verwacht worden dat er na werving van meer pleeggezinnen meer kinderen in een pleeggezin geplaatst kunnen worden. Tevens zal de capaciteit voor vormen van intensief residentiële hulpverlening van stichting Nieuw Veldzicht (voorheen de Leo Stichting), waaronder een bovenregionaal aanbod, de komende jaren geleidelijk toenemen.

Echter zoals vastgesteld in het voorgaande beleidskader 2001 - 2004 en het uitvoeringsprogramma 2001 is er met uitzondering van de inzet van genoemde, geoordeelde, middelen vrijwel geen ruimte voor nieuw beleid. Van instellingen wordt dus een efficiënte inzet van bestaande middelen verwacht. De diensgevolg optredende knelpunten zijn beschreven in het provinciaal implementatieprogramma en in de plannen van aanpak voor de reductie van wachtlijsten in 2002.

Daar waar mogelijk zal creatief gezocht moeten worden naar mogelijkheden om (duurdere) vormen van zorg te substitueren naar (goedkopere) vormen van ambulante zorg waardoor meer jongeren hulp geboden kan worden. In Flevoland zijn dergelijke substitutiemogelijkheden beperkt aangezien de vraag naar alle vormen van zorg toeneemt.

De behoefte aan geïndiceerd aanbod zal toenemen naarmate de wachtlijsten bij het Bureau Jeugdzorg, het AMK, de jeugd GGZ en de Raad voor Kinderbescherming verder worden gereduceerd. Meer aanmeldingen en een verbeterde doorstroming van jongeren bij het BJZ zal onherroepelijk leiden tot toename van wachttijden voor geïndiceerde Jeugdzorg. Dit effect wordt versterkt doordat de mogelijkheden van plaatsingen in andere regio's afnemen aangezien deze provincies "de grenzen sluiten" voor buitenregionaal geplaatste jongeren.

Deze zogenaamde ketenproblematiek in de dynamiek van vraag en aanbod is omschreven in het provinciaal Implementatieprogramma. Het adequaat kunnen om gaan met deze dynamiek zal de komende jaren aanleiding zijn voor wederkerende analyse en monitoring.

Binnen de bestaande financiële mogelijkheden voor nieuw beleid Er zullen dus prioriteiten worden gesteld.

Met de implementatie van het landelijk Beleidskader en de daarbij aangekondigde aanpassing van de financieringssysteem zal de provincie Flevoland kansen moeten benutten om tot een rechtvaardige verdeling van de doeluitkering(en) te komen. In dit verband is het beleidsmatig en cijfermatig onderbouwen en verantwoorden van de relatieve "achterstand positie", en daar mee het in 2001 in de pas gaan lopen met onder andere de Planning & Control cyclus, van groot belang.

zijn de De beleidsmatige speerpunten voor de komende jaren als volgt: zijn geen andere dan die opgenomen in het Meerjarenbeleidsplan 1999 - 2003 waarbij aangesloten wordt op het landelijk beleidskader. Het betreft:

1. ontwikkeling van een regionaal samenhangende jeugdzorg
2. -versterken van de positie en inbreng van cliënten; (uitvoering beleidsactiepunten Regiovisie Jeugdzorg)

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

- | 2-3. verder ontwikkelen en bestendigen van één onafhankelijk Bureau Jeugdzorg voor de hele provincie;
- | 3-4. verbetering van de aansluiting tussen zorgketens in de jeugdzorg en zorgketens in het lokaal jeugdbeleid. Accenten worden gelegd op preventie, vermaatschappelijking van de zorg en vroegsignalering, beoordeling en tijdige interventie;
- | 4-5. ontwikkelen van een op vraaganalyse afgestemd aanbod;
- | 5-6. verder ontwikkelen en implementeren van een in modules en, waar nodig, in zorgprogramma's geformuleerd aanbod;
- | 5-7. de toerusting van het provinciaal apparaat voor het naar behoren uit kunnen voeren van het Jeugdzorgbeleid in het kader van de Wet op de Jeugdzorg.

6-versterken van de positie en inbreng van cliënten;

7-bijstelling Regiovisie Jeugdzorg-

Deze prioriteiten zijn in het provinciaal implementatieprogramma verwerkt in de beleidsactiepunten welke op hun beurt weer geoperationaliseerd zullen worden in een projectplan. Voor de ondersteuning en versterking van de beleidsmatige en financiële regievoering door de provincie bij de realisatie van dit beleid stellen wij middelen beschikbaar.

4. CONTINUERING VAN BELEID

"Beschrijf in hoeverre het reeds ingezette beleid, uit het beleidsplan, het vorige jaarplan, de regiovisie en de vraaganalyse wordt gecontinueerd dan wel wordt aangepast" (Handboek P&C).

Het ingezette beleid van de provincie Flevoland blijft op hoofdlijnen ongewijzigd maar zal in het uitvoeringsprogramma Regiovisie Jeugdzorg en in de bijgestelde Regiovisie Jeugdzorg worden afgestemd op de actuele regionale en landelijke ontwikkelingen. Omdat de intensiveringmiddelen van het Rijk voorgaande jaren met name betrekking hadden op de kwalitatieve en organisatorische inrichting van de bureaus jeugdzorg en de advies- en meldpunten kindermishandeling, is hierop in voorgaande jaren ook een sterk accent gelegd. Dit beleid wordt met de uitvoering van de verzelfstandiging van het Bureau Jeugdzorg en het implementatieplan / bedrijfsplan verder doorgezet. De vertaling hiervan wordt als continuering van het beleid in deze paragraaf weergegeven.

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

Regiovisie en vraaganalyse

De operationalisatie van de beleidsactiepunten uit de Regiovisie Jeugdzorg (1999) zal plaatsvinden door middel van het "Uitvoeringsprogramma Regiovisie Jeugdzorg". Dit programma zal de komende jaren werkende worden ingevuld worden en zal indien noodzakelijk worden aangevuld met nieuw beleid.

De bijstelling van de regiovisie en de daarin op te nemen vraaganalyse is in 2001 aan de orde. De evaluatie c.q. aanpassing van de beleidsactiepunten vindt plaats in het kader van de geplande bijstelling van de Regiovisie. De stuurgroep Uitvoering Regiovisie Jeugdzorg zal zorgdragen voor de evaluatie en bijstelling van de Regiovisie. In het landelijk Beleidskader "Wet op de Jeugdzorg" wordt de Regiovisie en het Meerjarenbeleidsplan vervangen door het zogenaamde "Provinciaal Beleidskader Jeugdzorg". Met het voorliggende beleidsplan wordt daar al een voorzet toe gedaan. In het kader van het implementatietraject van het landelijk beleidskader zal nader worden bekeken of met deze aanpak al in 2001 in de provincie Flevoland kan worden gestart.

Het verder vormgeven van een goed beleidsinformatiesysteem zien we als randvoorwaarde voor de verdere beleidsontwikkeling en de Regiovisie. Naast de reeds beschikbare gegevens betreffende de manifeste vraag en de zorgtoewijzing van geïndiceerde hulpverlening zullen ook de overige gegevens van de functies in het Bureau Jeugdzorg, alsmede gegevens over wachtlijsten en wachttijden volledig beschikbaar moeten komen. In het licht van de analyse en afstemming van vraag en aanbod van Jeugdzorg zal de aansluiting tussen jeugdzorg/ het BJZ en het lokaal jeugdbeleid expliciet aan de orde zijn. Een eerste aanzet voor een vraaganalyse is opgenomen in hoofdstuk 2 en zal verder worden uitgewerkt in de Regiovisie.

5.4. AANSLUITING JEUGDZORG – LOKAAL JEUGDBELEID

Mede dankzij de BANS afspraken heeft de samenwerking tussen jeugdbeleid en jeugdzorg een hoge beleidsprioriteit gekregen. De uitvoering van deze afspraken vraagt van alle betrokken partijen een hoge inzet en investering. In overleg met de gemeenten is eind 2000 een start gemaakt met het in kaart brengen van de structuren in het lokale jeugdbeleid en de Provinciale Jeugdzorg. Deze structuren, waaronder verantwoordelijkheden en rollen, vormen het vertrekpunt voor de inrichting van de aansluiting tussen beide sectoren. De aansluiting tussen het onderwijs en het lokale en regionale aanbod aan jeugdzorg zal een prominent aandachtsveld moeten zijn. Daar waar functies elkaar kunnen overlappen is het van belang om zorgvuldig te handelen. Versterking van de aansluiting is gericht op het realiseren van een meeropbrengst zowel voor de jeugdzorg als voor het lokale jeugdbeleid en staat in dienst van het belang van de jeugdige. Het mag niet als onbedoelde bijwerking hebben dat het lokale jeugdbeleid of de Jeugdzorg zich terugtrekt uit het domein waarin jeugdbeleid en jeugdzorg nu elk vanuit de eigen verantwoordelijkheid opereren.

Om een positief resultaat te kunnen boeken moet de huidige inzet van middelen vanuit het lokale jeugdbeleid en de jeugdzorg minstens gecontinueerd worden, waarbij de komende jaren door een verbeterde aansluiting inefficiëncy en overlap wordt tegengestaan. Centraal staat daarbij het op elkaar aansluiten van de functies en

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

de onderliggende bedrijfsprocessen van lokaal jeugdbeleid en jeugdzorg. Het Bureau Jeugdzorg neemt in deze ontwikkeling een belangrijke sleutelpositie in. Hoewel het primaat in deze aansluiting bij het BJZ ligt, is een belangrijke signalerende rol weggelegd voor de aanbieders van geïndiceerde Jeugdzorg. Zij kunnen het BJZ van belangrijke informatie voorzien waar het gaat om de ervaringen met de aansluiting tussen het toegewezen zorgaanbod en het geïndiceerde aanbod. Tevens kunnen deze instellingen vanuit hun contacten in de samenwerking met lokale zorgaanbieders op bijvoorbeeld de overgang van geïndiceerde modules naar vrij toegankelijk aanbod of lokaal aanbod in het jeugdbeleid signalen opvangen over verschuivingen in de vraag en/of verbetermogelijkheden van het aanbod.

Na overleg met gemeenten staan de komende jaren 2001 en 2002 in het teken van het implementeren van de verbeteringen, die op grond van de uitkomsten van de besprekingen daarover tussen gemeenten en provincie en de daaruit voortkomende bestuurlijke afspraken zijn overeengekomen. Daarin zijn twee niveaus te onderscheiden: lokaal en provinciaal. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor de verbeteringen ten aanzien van die zaken die primair tot het lokaal preventieve jeugdbeleid behoren (vroegsignalering, eerste advisering en licht ambulante ondersteuning op lokaal niveau). De provincie dient het aanbod op te pakken dat exclusief tot de regionale jeugdzorg behoort. Beide overheden moeten gezamenlijk de verbetermogelijkheden aanpakken die op het raakvlak van gemeentelijke en provinciale verantwoordelijkheid behoren. Een belangrijke rol daarbij is weggelegd voor lokale en provinciale voorzieningen. Uiteindelijk wordt de aansluiting op dit niveau gerealiseerd. Provincie en gemeenten dienen hierop de onder hun verantwoordelijkheid vallende voorzieningen aan te sturen en waar mogelijk te faciliteren. Daarbij wordt van de zijde van de provincie ook de provinciale steunfunctie, Axion, ingezet.

Het in 2000 ingezette bestuurlijk en ambtelijk traject om de afstemming tussen de jeugdzorg en het lokaal preventieve beleid zal de komende jaren worden voortgezet. Dit ~~traject~~ traject is beschreven in het implementatieprogramma en moet in 2002 leiden tot concrete bestuurlijke afspraken over de aansluiting van de jeugdzorg op het lokale jeugdbeleid, in het kader van het zogenaamde "Op Overeenstemming Gerichte Overleg (OOGO). Het jaarplan 2001 is de eerste vingeroefening met een dergelijk OOGO.

6.5. IMPLEMENTATIE BJZ FLEVOLAND

Het Bureau Jeugdzorg (BJZ) vormt de toegang tot de jeugdzorg. Het dient voor jeugdigen en ouders en voor verwijzers een herkenbaar, laagdrempelig en bekend punt te zijn voor consultatie, aanmelding en vrij toegankelijk licht ambulante jeugdzorg. Het Bureau Jeugdzorg is geen aanbieder van jeugdzorg. Het Bureau Jeugdzorg verduidelijkt de hulpvraag van jeugdigen en ouders en vertaalt deze in een indicatie voor de gewenste zorg. Bureau Jeugdzorg dient de centrale toegang te zijn in de Jeugdzorg.

De ontwikkeling en implementatie van het Bureau Jeugdzorg in Flevoland houdt reeds nu op veel punten gelijke tred met de uitgangspunten in het beleidskader Wet op de

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

Jeugdzorg en BANS. Het veranderingsproces, ~~dat begin 2001 moet zal~~ leiden tot bestuurlijke verzelfstandiging is, naar verwachting, eind 2001 afgerond. Met deze verzelfstandiging wordt gelijktijdig de fusie met de Stichting voor Jeugd en Gezin (voogdij- gezinsvoogdij instelling) en het toevoegen van het Bureau Jeugdzorg NOP/Urk gerealiseerd. Met de fusie van het BJZ en de SJG zal ook de afdeling "Jeugdreclassering" onderdeel uitmaken van het BJZ. Dit biedt kansen om de rol van het BJZ in het lokaal geïntegreerde jeugdveiligheidsbeleid te versterken. Over de financiële en organisatorische randvoorwaarden bij de fusie van het BJZ met de Stichting voor Jeugd en Gezin vindt overleg plaats met het Ministerie van Justitie.

-De inhoudelijke en organisatorische ontwikkeling van het Bureau Jeugdzorg komt tot stand in samenwerking en afstemming met de direct betrokken instellingen en de stuurgroep "Uitvoering Regiovisie Jeugdzorg". In deze stuurgroep zijn onder meer de gemeenten vertegenwoordigd. Voor de nadere inhoudelijke en organisatorische uitwerking op lokaal niveau zal afstemming plaatsvinden met de gemeenten. Een en ander moet leiden tot één kader waarbij plaats is voor lokale uitwerking. Daar waar zaken goed geregeld zijn en passen binnen de provinciale en landelijke beleidskaders, is het niet wenselijk ingrijpende wijzigingen door te voeren.

Het BJZ en het Indicatiebureau zullen zich verder ontwikkelen binnen de kaders zoals vastgelegd in het beleidsplan 2001 – 2004.

5.1 Meerjarenaafspraken BJZ

Aan de inzet en verantwoording van de effecten van de middelen zijn landelijke meerjarenaafspraken gekoppeld. Met uitzondering van de functie indicatiestelling (besluit) en zorgtoewijzing beschikt het huidige BJZ over alle genoemde functies. Het indicatiebesluit en de zorgtoewijzing vindt plaats door een, onafhankelijk, multidisciplinair team in het Indicatiebureau Flevoland.

Ten gevolge van capaciteitsproblemen voldoen de functies van het BJZ nog niet allen aan de landelijke systeemeisen. Door de inzet van de landelijke wachtlijstmiddelen en de provinciale middelen waarmee onder andere de capaciteit kan worden uitgebreid verwachten wij dat het BJZ in 2002 aan de systeemeisen voldoet. De functies waaronder casemanagement en diagnosesetting voldoen nog niet allen aan de systeemeisen. De Zorgtoewijzing vindt plaats door het indicatiebureau. Aanmeldingen worden ~~door het indicatiebureau~~ aan binnen twee weken afgerond. De zorgtoewijzing vindt bij ~~65%~~³ 76% van de aanmeldingen binnen gemiddeld twee weken plaats³.

~~5.2~~ Meerjarenaafspraken AMK

Voor Advies en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) ~~het AMK~~ zijn landelijke systeemeisen vastgesteld. De AMK-functie is in Flevoland goed ontwikkeld, waardoor het mogelijk moet zijn om eerder dan eind 2002 te voldoen aan de kwaliteitseisen. De landelijke afspraken betekenen dat het AMK geen wachttijden bij de poort mag hebben (directe beschikbaarheid van advies/melding) en dat bij afhandeling van adviezen/meldingen de landelijk vastgestelde termijnen en eisen gehaald worden. In 1999 en 2000 werd nog niet geheel aan alle eisen voldaan, aangezien ook het AMK geconfronteerd wordt met een toename in met name adviezen en consulten. Gezien

³ IndicatieBureau Jeugdzorg : "Halfjaarrapportage 2001", Lelystad augustus 2001.

de mogelijke ernst van de bij het AMK gemelde problematiek is het niet acceptabel dat er sprake is van wachtlijstvorming. De financiering en toerusting van het AMK zal zodanig adequaat moeten zijn dat, met in acht neming van de in 2003 landelijk vast te stellen financieringsnormen, voldaan kan worden aan de systeemeisen. Ook zullen daartoe de landelijke wachtlijstmiddelen worden ingezet. Het AMK en het project Voorkomen van Kindermishandeling (VKM) zal zich verder ontwikkelen binnen de kaders zoals vastgelegd in het beleidsplan 2001 – 2004.

Op grond van de Meerjarenafspraken en de plaatsbepaling in het beleidskader Wet op de Jeugdzorg zal het Bureau Jeugdzorg de komende jaren naast de reeds aanwezige functies aangevuld worden met de volgende onderdelen (zie ook kaderstelling-BJZ):

1. indicatiestelling/besluit en zorgtoewijzing (Indicatiebureau);
2. Advies – en Meldpunt Kindermishandeling (AMK);
3. het bieden van gezinsvoogdij en voogdij (ref.: fusie met de SJG 2001);
4. inzetten van consultatie en deskundigheidsbevordering en deelname aan zorgstructuren rondom de voorliggende voorzieningen.

De onderdelen Indicatiebureau (IB) en het AMK, welke zijn ondergebracht bij de GGD, zullen na oprichting van het onafhankelijke Bureau Jeugdzorg aan dit Bureau Jeugdzorg worden toegevoegd. Het toekomstig bestuur van het Bureau Jeugdzorg zal gevraagd worden om daartoe, na overleg met de GGD, een plan op te stellen en aan te bieden aan de provincie Flevoland. Aangezien de uitvoering van de onderdelen IB en AMK op dit moment naar tevredenheid plaatsvindt is het van belang om in het op te stellen plan aandacht te besteden aan mogelijkheden om verworven kwaliteiten van het AMK en Indicatiebureau zo veel mogelijk te behouden of te versterken. Het aanbod aan voogdij en gezinsvoogdij zal na fusie van de SJG met het BJZ op korte termijn een feit zijn.

De zorgtoewijzing ten aanzien van onder toezichtgestelde jeugdigen die in een justitiële jeugdinrichting (JJI) dienen te worden geplaatst, is in het Beleidskader “Wet op de Jeugdzorg” buiten de reikwijdte van de wet gehouden. Deze zal plaatsvinden conform het gestelde in de Beginselenwet Justitiële Jeugdinrichtingen, die naar verwachting op 1 maart 2001 in werking zal treden. De indicatiestelling voor plaatsing in een JJI van ondertoezicht gestelde jeugdigen zal echter wel plaatsvinden in het BJZ. Met Rentray zullen afspraken worden gemaakt over de wijze waarop deze indicatiestelling dient plaats te vinden.

Met de fusie van het BJZ en de SJG zal ook de afdeling “Jeugdreclassering” onderdeel uitmaken van het BJZ. Dit biedt kansen om de rol van het BJZ in het lokaal geïntegreerde jeugdveiligheidsbeleid te versterken.

6.3 Financieel en organisatorische kaders Bureau Jeugdzorg

Extra middelen Bureau Jeugdzorg vanaf 2001

Tijdens het opstellen van dit jaarplan werd bekend dat Provinciale Staten hebben besloten om m.i.v. 2001 structureel f. 1 mln beschikbaar te stellen voor het Bureau Jeugdzorg. Aanleiding daartoe zijn de financiële en organisatorische knelpunten bij het Bureau Jeugdzorg. Daarmee neemt de provincie het voortouw om haar verantwoordelijkheid waar te maken voor het

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

bieden van een genoegzaam aanbod aan Jeugdzorg en het realiseren van voldoende randvoorwaarden voor het Bureau Jeugdzorg. De middelen worden onder bepaalde voorwaarden en organisatorische/financiële kaderstelling ter beschikking gesteld. Tevens doen Provinciale Staten met dit besluit een krachtig appél op de Rijksoverheid om de hoogte van de doelluitkering Jeugdhulpverlening in de pas te laten lopen met de constante groei van jongeren in Flevoland. De gemeentelijke overheden worden opgeroepen om te investeren in het lokale preventieve Jeugdbeleid en de afstemming met het Bureau Jeugdzorg i.c. de provinciale Jeugdzorg.

Subsidies uit de extra middelen voor het BJZ worden op grond van een door GS vast te stellen investerings /ondernemingsplan toegekend (zie jaarplan 2001). De voorwaarden en kaderstelling voor het BJZ worden onderstaand beschreven.

De uitvoering van de besluitvorming van Gedeputeerde Staten, met betrekking tot de in de voorgaande hoofdstukken aangedragen organisatorische en financiële beslispunten voor realisatie van een Bureau Jeugdzorg in Flevoland als onafhankelijk rechtspersoon, onder één gezag en met één financiering, zal binnen de onderstaande kaders tot stand komen.

Naar verwachting wordt in 2003 de "Wet op de Jeugdzorg" van kracht. Daaraan voorafgaande is er sprake van een implementatietraject van het "Beleidskader Wet op de Jeugdzorg".

Provincie Flevoland behoudt zich het recht voor om, op basis van uitkomsten uit dit implementatietraject en de finale uitkomsten rond de Wet op de Jeugdzorg, tot bijstelling te komen van de gestelde kaders.

Voorwaarden Bureau Jeugdzorg en ambulant aanbod: organisatorische, functionele en financiële kaderstelling

Kaderstelling organisatie BJZ

1. Het Beleidskader Wet op de Jeugdzorg is voor de provincie leidend voor de gewenste functies en organisatieontwikkeling van het BJZ.

2. Het BJZ als onafhankelijk bestuursorgaan wordt voornamelijk budgethouder van de subsidie, zoals bij begroting 2000 voor de Jeugdhulpverlening is vastgesteld voor het BJZ⁴ en het overige aanbod welke door of onder regie van het BJZ wordt uitgevoerd. Het budget voor de geïndiceerde ambulante hulp wordt reeds in het jaarplan 2001 vastgesteld en toegedeeld aan de MFO's.

3.1. Het bestuur en de directie van het BJZ bieden zo spoedig mogelijk na oprichting van het nieuwe bestuursorgaan een implementatieplan en ondernemingsplan ter vaststelling aan GS aan. Uit dit plan moet blijken op welke wijze en binnen welke termijnen het BJZ zich zal inrichten en vormgeven conform de provinciale en landelijke beleidskaders. De wijze van aansluiting tussen lokaal

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

⁴ Het "BJZ" betreft de Bureaus Jeugdzorg bij de SJF en Stichting Thuiszorg ONL en op korte termijn het Indicatiebureau en het AMK/VKM.

preventief jeugdbeleid en de jeugdzorg is daarbij een belangrijk aandachtsveld.

4. In het implementatieplan wordt hoge prioriteit gegeven aan de vaststelling in 2001 van het vrij toegankelijk ambulante aanbod door het BJZ.

5. Op zo kort mogelijk termijn wordt een zelfstandige organisatie opgezet, zodat vanuit de provincie op een éénduidige wijze aansturing kan plaatsvinden. Dit mede met het oog op één doeluitkering voor het BJZ.

Kaderstelling functies BJZ

1. Het BJZ krijgt de mogelijkheid om na screening een laagdrempelig en adequaat antwoord te geven op de hulpvraag van de cliënt in de vorm van een vrij toegankelijk toegankelijk ambulant traject tot f 1500,-. Vrij toegankelijk betekent in dit verband dat dat er geen procedures voor indicatiestelling en zorgtoewijzing noodzakelijk zijn.

2. Het licht ambulante aanbod tussen de normen van f 1500,- en f 4750,- zal als geïndiceerd aanbod door MFO's worden aangeboden.

3. Het vrij toegankelijke ambulante aanbod door het BJZ en het geïndiceerde ambulante aanbod door MFO's/aanbieders zal geformuleerd worden in aansluitende ambulante trajecten (modulen) passende binnen een zorgprogramma.

4. De ambulante trajecten/zorgprogramma's sluiten aan op het lokale aanbod in het preventief lokaal jeugdbeleid. Het BJZ maakt met de gemeenten concrete samenwerkingsafspraken over inhoud en de regievoering aangaande deze aansluiting. Het bestaande en in ontwikkeling zijnde provinciale beleid, met betrekking tot de aansluiting tussen de Jeugdzorg en het lokaal preventief jeugdbeleid, is daarbij leidend.

5. De functie informatie en advies en het preventieve aanbod door het BJZ en de MFO's worden onder de inhoudelijke aansturing gebracht van het BJZ en vooralsnog ondergebracht in de functie consultatie en deskundigheidsbevordering zoals genoemd in het Landelijk Beleidskader. Onder regie van het BJZ wordt een inventarisatie gemaakt over de aard en (budgettaire) omvang van deze activiteiten. In samenhang met het implementatietraject van het landelijk beleidskader wordt door BJZ in 2001 een plan opgesteld voor de ontwikkeling en positionering van de activiteiten ter vaststelling aan GS in 2001.

Kaderstelling middelen BJZ

Voor de kaderstelling bij de toedeling en raming van de beschikbare middelen in 2001 e.v. zijn de door de KPMG gehanteerde normen als referentie gehanteerd. De genoemde bedragen zijn ramingen. De exacte omvang van de bedragen worden in de begroting bij het Jaarplan 2001 vastgesteld.

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

1. Voor het BJZ met de basisfuncties (aanmelding/screening/diagnostiek/ indicatiestelling/plaatsing/casemanagement) is het budget 56% van het totaal beschikbare budget. Uitgaande van de primitieve begroting 2001 wordt dit budget budget geraamd op ca. f 1.0 mln.

2. De budgetten voor het Indicatiebureau (functies indicatiestelling en zorgtoewijzing) en het AMK en VKM worden aan de middelen voor het BJZ toegevoegd. Deze toevoeging vindt zo spoedig mogelijk, na oprichting van het BJZ als zelfstandige bestuursvorm, plaats. Het BJZ fungeert als budgethouder voor het AMK/VKM en het IB. De organisatorische en inhoudelijke inbedding van het AMK/VKM en IB als functies van het BJZ wordt gerealiseerd na overleg met de GGD Flevoland.

3. Het vrij toegankelijke ambulante aanbod door het BJZ na screening wordt genormeerd op f 1500,- per cliënt/ traject met een maximaal budget voor dit aanbod aanbod van maximaal f 420.000,-.⁵ Dit is 12% van het totaal beschikbare budget.

4. Het geïndiceerde licht ambulante aanbod door de MFO's wordt genormeerd op f 1500,- tot f 4750,- "cliënt/ traject". Het budget voor het geïndiceerde licht ambulante aanbod is 32% van het totaal beschikbare budget. Uitgaande van de primitieve begroting 2001 wordt dit budget geraamd op ca. f 1.0 mln.

5. Na vaststelling van de aard en omvang van het aanbod aan informatie en advies en het preventieve activiteiten/aanbod door het BJZ en de MFO's, worden de betrokken middelen uit de MFO's overgedragen aan het BJZ en ondergebracht in de functie consultatie en deskundigheidsbevordering.

Geraamde budgetten 2001 e.v. BJZ en Ambulant:

De naar rato verdeling conform de KPMG-normen benadert zowel de door de VOG gehanteerde normen als de verdeling conform het concept ondernemingsplan BJZ. Daarnaast worden de KPMG-normen eveneens door provincies waaronder Limburg, Utrecht en Gelderland als indicatoren genomen. De KPMG-normen worden daarom voor de verdeling van de budgetten BJZ en de ambulante hulpverlening door de provincie Flevoland als normatief kader gehanteerd. Het budget voor ambulante hulpverlening is opgesplitst in het door het BJZ te bieden vrij toegankelijke aanbod en het door de MFO's te bieden geïndiceerd licht ambulante aanbod. Het ambulante aanbod door BJZ is gemaximaliseerd op f 420.000,- (f 1500/5 gesprekken: zie kaderstelling). Dit bedrag wordt derhalve onttrokken aan het totaal van de naar rato berekende ambulante functie. Het totaal beschikbare budget voor BJZ en Ambulant op grond primaire begroting 2001 bedraagt ca. f 3.4 mln.

In het Jaarplan 2001 zijn de financiële overzichten en tabellen opgenomen.

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

6.4 Aanvullende voorwaarden inzet extra middelen

Provincie Flevoland zal met ingang van 01-01-00 structureel f 1 mln extra middelen toevoegen aan de bestemmingsreserve Jeugdhulpverlening ten behoeve van het Bureau Jeugdzorg. Bij de inzet van extra provinciale middelen is door GS de onderstaande uitgangspunten geformuleerd en voorwaarden vastgesteld:

a. Met de inzet van extra middelen neemt provincie Flevoland het voortouw om bij te dragen in het aanpakken van knelpunten in de jeugdzorg. De provincie investeert daarmee opnieuw in de zorg voor het toenemend aantal jeugdigen in Flevoland. In 1999 hebben Provinciale Staten al eenmalig f 3 mln. extra middelen beschikbaar gesteld waarmee de toenmalige knelpunten in het hulpaanbod en de wachtlijstvorming bij het BJZ aangepakt zijn. De huidige investering betreft met name het aanpakken van knelpunten in en het versterken van het Bureau Jeugdzorg. Een provinciale voorziening welke zich op het snijvlak bevindt van lokaal jeugdbeleid en de provinciale jeugdzorg. Jeugdzorg en jeugdbeleid zijn ook een zaak van de gemeentelijke overheden en van de Ministeries van VWS en Justitie.

Als provinciale overheid zullen wij een sterk appél doen op deze overheden om met ons de verantwoordelijkheden te nemen in het gezamenlijk zorgdragen voor een op de Flevolandse vraag afgestemd adequaat en genoegzaam aanbod aan preventief, lokaal jeugdbeleid en provinciale jeugdzorg.

Uiteraard vraagt dit ook van gemeenten extra investeringen in het preventieve lokale jeugdbeleid. Op korte termijn zullen wij met de gemeenten in Flevoland bestuurlijke afspraken maken over het traject waarlangs de afstemming en samenhang tussen het lokale (preventieve) jeugdbeleid en de provinciale jeugdzorg daadwerkelijk tot stand moet komen. Daarbij wordt gedacht aan een zogenaamde "Quick Scan" voor de afstemming lokaal jeugdbeleid en de jeugdzorg. Op ambtelijk niveau zijn daartoe inmiddels verdergaande voorbereidingen getroffen.

Aangaande de betrokken ministeries zullen wij de Minister van Justitie en de Staatssecretaris van VWS wederom indringend op haar verantwoordelijkheden aanspreken.

b. In relatief korte tijd zijn de vroegere jongerenadviesbureaus (JOA/JAB) en NOP/Urk uitgegroeid tot Bureaus Jeugdzorg die zich met nieuwe beleidskaders in een complexe en dynamische omgeving moet positioneren op het snijvlak tussen lokaal jeugdbeleid en provinciale jeugdzorg. Een Bureau Jeugdzorg dat zich goed moet kunnen verstaan met hulpvragers, hulpaanbieders, overheden en financiers. Een Bureau Jeugdzorg dat het komende jaar een ontwikkeling door zal maken naar een zelfstandig bestuursorgaan.

Aangezien het functioneren van BJZ staat of valt bij de inzet en motivatie van de medewerkers, zal er bijvoorbeeld een krachtig ziekteverzuimbeleid en arbeidsmarktbeleid ontwikkeld moeten worden. Het is niet langer acceptabel dat met de voorgenomen uitbreiding van financiële middelen het BJZ wederom haar deuren zou moeten sluiten, zoals dat begin 2000 het geval was.

Dit alles stelt eisen aan het toekomstig bestuur en het management van het BJZ. Het vraagt om een krachtig (veranderings)management, draagvlak en geloofwaardigheid bij partners in de jeugdzorg om het BJZ in het krachtenveld van de jeugdzorg strategisch, bedrijfsmatig, professioneel en klantgericht te ontwikkelen. Tegenstellingen in visies en standpunten van het management en bestuur van de betrokken instellingen hebben op verschillende momenten geleid tot stagnatie bij de invoering van het reeds in 1999 vastgestelde beleid aangaande de verzelfstandiging van het Bureau Jeugdzorg.

Wij gaan ervan uit dat met de vaststelling van de financiële en organisatorische kaders de betrokken instellingen constructief en in goede samenwerking de weg vervolgen en voorwaarden creëren voor een goed functionerend, zelfstandig BJZ in Flevoland.

De moeizame weg waarlangs het management van de betrokken instellingen, met een overigens hoge inzet en betrokkenheid, in gezamenlijkheid heeft geprobeerd overeenstemming te verkrijgen over het te verzelfstandigen BJZ en de eisen aan het toekomstig management en bestuur van het BJZ, is voor ons aanleiding om nadrukkelijk betrokken te worden bij het tot stand komen van het BJZ.

Dit houdt in dat de voorgenomen bestuurlijke opzet van het BJZ, de voorstellen voor de personele invulling van het bestuur en de voorgenomen benoemingsprocedure voor het management van het BJZ ter vaststelling aan GS zullen worden voorgelegd.

c. Subsidies voor het BJZ uit de extra middelen zullen worden toegekend na instemming van GS met de door het BJZ (vooralsnog de SJF als zijnde budgethouder van het BJZ) te overleggen bedrijfsplan en investeringsplan.

6.5 Exploitatie BJZ

De extra middelen voor het BJZ worden beschikbaar gesteld na vaststelling door GS van een bedrijfsplan/exploitatiebegroting van het BJZ.

Tot de exploitatie van het BJZ wordt onder meer gerekend:

- a) uitvoering functies: aanmelding/screening/diagnostiek/indic. stelling/
Plaatsing/casemanagement en de advies/consultatie/ deskundigheidsbevordering
e.e.a. conform het beleidskader "Wet op de Jeugdzorg";
- b) personele kosten;
- c) uitvoering vrij toegankelijk ambulant (280 cliënten/ tot f. 1500,-);
- d) accommodatiekosten voor bestaande en nieuwe huisvesting;
- e) overige kosten voor: automatisering/registratie, financiële administratie,
kwaliteitsbeleid en zaken voortkomend uit de subsidieverordening van de provincie.

6.6 Productafspraken en meetpunten BJZ en MFO's

De provincie zal op grond van het beschikbare budget en de door het BJZ te leveren productbegroting en exploitatiebegroting afspraken maken over de te leveren

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

productie/prestatie-eenheden.

Om informatie te krijgen, welke inzicht biedt in de manifeste vraag en productie per functie van het BJZ, is een registratiesysteem noodzakelijk welke betrouwbare gegevens aan kunnen leveren. Op grond van de registratie en rapportage van het BJZ en het Zorgtoewijzingsorgaan (IB) wordt de gerealiseerde productie regelmatig vergeleken met de geplande productie. Afspraken kunnen dan eventueel worden bijgesteld binnen het budgettaire kader en substitutieruimte.

Met het BJZ zal worden afgesproken op welke onderdelen en op welke termijnen er controle kan plaatsvinden door een accountant.

Het budget voor de geïndiceerde ambulante zorg zal als subsidie in het Jaarplan 2004 aan de instellingen ter beschikking worden gesteld. Van de betrokken MFO's wordt verwacht dat zij het ambulante aanbod beschrijven in producten en daarbij verantwoording afleggen in de vorm van een kostenplaatsenoverzicht.

Om inzicht te krijgen in wachttijden, wachtlijsten en bezettingspercentages bij het gehele geïndiceerde aanbod, dienen de opnemende voorzieningen op verzoek van het BJZ en het IB actuele informatie aan te leveren.

Uitgangspunt bij het bovenstaande is dat het aanbod meer en meer gestuurd wordt door de vraag naar jeugdzorg.

Met het verzelfstandigde BJZ zal op grond van het bedrijfsplan en de beschikbare registratiegegevens afspraken worden gemaakt over de normering van de toegangsfuncties van het Bureau Jeugdzorg. De berekening volgens de "KPMG-normering" en de aanpak van andere provincies zal als leidraad worden gebruikt. In samenspraak met het BJZ wil de provincie komen tot de ontwikkeling van een productgerelateerde vorm van financiering (normering en capaciteit).

6.75.3 Preventie en BJZ

Uit het antwoord en de toelichting van de staatssecretaris, in reactie op een motie waarin voor een ambulant aanbod door het BJZ wordt gepleit, blijkt dat gedacht wordt aan het creëren van mogelijkheden voor preventief en vrij toegankelijk ambulant aanbod door het BJZ. In het kader van het landelijke implementatietraject voor het beleidskader van de Wet op de Jeugdzorg zal onderzocht worden of het wenselijk is een apart budget binnen het BJZ te definiëren voor aanbod passend en aansluitend op de wensen en vragen uit het lokaal preventief beleid. Deze ontwikkeling sluit aan op de door ons geformuleerde kaders voor het BJZ en het traject betreffende de afstemming jeugdzorg en lokaal preventief beleid. In het licht van deze afstemming zullen wij met de gemeenten en het BJZ de komende jaren afspraken maken hoe dit aanbod er op lokaal niveau uit komt te zien. Wij verwachten dat het BJZ een belangrijke positie kan innemen en bijdragen kan leveren aan de preventie en vroegsignalering in aansluiting op het lokale beleid. Provinciaal beleid met betrekking tot het preventieve Jeugdbeleid in samenhang met andere sectoren, is in 2001 beschreven in de "nota Welzijn" van de provincie.

-Preventie en BJZ

Uit het antwoord en de toelichting van de staatssecretaris, in reactie op een motie waarin voor een ambulant aanbod door het BJZ wordt gepleit, blijkt dat gedacht wordt

aan het creëren van mogelijkheden voor preventief en vrij toegankelijk ambulant aanbod door het BJZ. In het kader van het implementatietraject voor het beleidskader van de Wet op de Jeugdzorg zal onderzocht worden of het wenselijk is een apart budget binnen het BJZ te definiëren voor aanbod passend en aansluitend op de wensen en vragen uit het lokaal preventief beleid. Deze ontwikkeling sluit aan op de door ons geformuleerde kaders voor het BJZ en het traject betreffende de afstemming jeugdzorg en lokaal preventief beleid. In het licht van het "OOGO" zullen wij met de gemeenten en het BJZ de komende jaren afspraken maken hoe dit aanbod er op lokaal niveau uit komt te zien. Wij verwachten dat het BJZ een belangrijke positie kan innemen en bijdrage kan leveren aan de preventie en vroegsignalering in aansluiting op het lokale beleid.

Een specifieke plaats binnen het preventieve aanbod neemt de expertise aangaande de preventie van (seksuele) kindermishandeling van het VKM in. Met de planvorming in 2001 voor het onderbrengen van het AMK in het Bureau Jeugdzorg, zal ook deze preventieve functie ondergebracht worden bij het BJZ.

Provinciaal beleid met betrekking tot het preventieve Jeugdbeleid in samenhang met andere sectoren, zal in 2001 worden beschreven in de "nota Welzijn" van de provincie.

56.4 Positie jeugd-GGZ in de toegang

In het landelijk beleidskader wordt omschreven dat voor een goed functionerende Jeugdzorg de expertise van de jeugd-GGZ op het terrein van diagnostiek en behandeling van psychische stoornissen onontbeerlijk is. Tegelijkertijd levert een verbeterde samenwerking tussen alle sectoren van de jeugdzorg ook voor de jeugd-GGZ meerwaarde op.

Het Bureau Jeugdzorg is de centrale toegang tot de gehele jeugd-GGZ. Dat betekent dat verwijzing naar de jeugd-GGZ loopt via het bureau en dat het bureau daarvoor de screening, diagnostiek, indicatiestelling en zorgtoewijzing uitvoert. Het Bureau Jeugdzorg kan de toegang voor de jeugd-GGZ slechts waarmaken, als het beschikt over voldoende expertise op het terrein van screening, diagnostiek en indicatiestelling bij psychische stoornissen.

Bij het verleggen van de toegang naar het Bureau Jeugdzorg moet deze expertise vanuit de jeugd-GGZ worden ingebracht in het Bureau Jeugdzorg.

Tussen het Bureau Jeugdzorg en de gespecialiseerde jeugd-GGZ zal intensief moeten worden samengewerkt. Die samenwerking moet, conform de beleidsvisie voor de geestelijke gezondheidszorg en de Regiovisie Zorg, leiden tot het ontstaan van een op elkaar aansluitende keten van voorzieningen, een 'circuit' voor jeugd-GGZ. Het Bureau Jeugdzorg vormt de centrale toegang tot dit circuit en garandeert tegelijkertijd de samenhang met andere delen van de jeugdzorg en aanpalende sectoren. Daar waar sprake is van een (vermoeden) van acute psychiatrische stoornissen, bestaat voor huisartsen de mogelijkheid om conform een daartoe opgesteld protocol direct te verwijzen naar de kinder- en jeugdpsychiatrie.

De J-GGZ in Flevoland onderschrijft het belang van verregaande samenwerking met Bureau Jeugdzorg. In afwachting van de afronding van het landelijk overleg over de bijdrage van de GGZ sector aan de Bureaus Jeugdzorg is door het CTG en voor deze

door het Zorgkantoor Flevoland aangegeven dat in 2001 minimaal 15% van het budget van de Riagg Jeugd (peiljaar 1999) ingezet kan worden voor de functies screening, diagnostiek en consultatie. Wij gaan er van uit dat dit inderdaad een minimum in zet betreft en dat de inzet vanuit de J- GGZ zal toenemen met de toenemende samenwerking met het Bureau Jeugdzorg. ~~Dit onder voorbehoud dat de J- GGZ niet meer ingezet zal worden voor de functie van casemanagement.~~ Daarnaast moet het Bureau Jeugdzorg expertise hebben om psychiatrische problematiek te herkennen. Voortzetting van deelname van de J-GGZ in de screening en deskundigheidsbevordering hierop, is wenselijk. Wil verwijzing vanuit Bureau Jeugdzorg naar de J-GGZ kwalitatief kunnen verbeteren, dan is het noodzakelijk dat het programma-aanbod in de J-GGZ sector verder wordt beschreven en dat in het kader van de intersectorale samenwerking de verschillende programma's binnen verschillende jeugdsectoren goed op elkaar worden afgestemd. Dit geldt bijvoorbeeld voor de aansluiting op de zorgprogramma's van de jeugdzorg zoals de zorgprogramma's met betrekking tot "ADHD" gerelateerde problematiek en het nog te ontwikkelen zorgprogramma "kindermishandeling".

Over de verdere invulling van de samenwerking tussen J-GGZ en Bureau Jeugdzorg zullen beide partijen in het kader van het ondernemingsplan BJZ en het Provinciaal implementatieprogramma en herstructurering van het BJZ afspraken maken. De invulling op het gebied van de samenwerking en financiering wordt ongetwijfeld in de toekomst beïnvloedt door de uitkomsten uit het voortgaand landelijk overleg tussen IPO, GGZ-NL en VWS over de bijdrage van de J-GGZ aan de toegang. Op provinciaal niveau zal er sprake zijn van overleg en afspraken met het zorgkantoor als financier van de J-GGZ.

6. ZORGPROGRAMMERING

Het Kabinet heeft een regeringsstandpunt vastgesteld over zorgprogrammering in de jeugdzorg. In vervolg hierop is een landelijke projectgroep Zorgprogrammering Jeugdzorg ingesteld. Onder regie van de projectgroep is een aantal landelijke proefprojecten van start gegaan waaronder het project Zorgprogramma voor jeugdigen met ADHD gerelateerde problematiek van St. Boschhuis.

Ons beleid blijft erop gericht te komen tot verdere implementatie van zorgprogrammering in de jeugdhulpverlening, in samenwerking met andere sectoren. Daarbij betrekken wij de uitkomsten van het landelijk overleg over de adviezen van de landelijke stuurgroep zorgprogrammering. Deze stuurgroep heeft haar werkzaamheden eind 2000 met een adviesrapport aan het Ministerie van VWS afgerond. De adviezen worden verwerkt in het implementatietraject Wet op de Jeugdzorg.

In het Jaarplan 2000 zijn de gewenste ontwikkelingen en de beschikbare middelen voor zorgprogrammering voor verschillende doelgroepen reeds vastgelegd.

78. OVERIG NIEUW BELEID

78.1 Pleegzorg

De Landelijke Stuurgroep Pleegzorg heeft inmiddels een visie op de pleegzorg ontwikkeld en aan de bewindslieden aangeboden. In het visiedocument staat voorop dat de pleegzorg zich alleen in samenhang met overige vormen van jeugdzorg verder kan ontwikkelen. De Rechten van het Kind zijn uitgangspunt in de visie: zorg dient zo veel mogelijk in de eigen leefsituatie van het kind geïntegreerd te worden. Indien een kind niet in het eigen gezin kan wonen, dan heeft een ander vervangend gezin de voorkeur.

In de uitwerking van de visie worden twee hoofdvarianten in de pleegzorg onderscheiden: 'pleegzorg als module in een zorgprogramma' en 'pleegzorg als (min of meer langdurig) opvoedingsarrangement'. Bij 'pleegzorg als module in een zorgprogramma' wordt het kind en/of ouders intensief ambulante hulp aangeboden in combinatie met (gedeeltelijke) en tijdelijke uithuisplaatsing. In deze variant is er nog zicht op een oplossing die het mogelijk maakt dat het kind weer naar huis gaat. De andere invalshoek 'pleegzorg als opvoedingsarrangement' gaat niet langer van een dergelijke mogelijkheid uit. Binnen een half tot één jaar moet duidelijk zijn of het kind weer thuis kan gaan wonen. Deze varianten kunnen alleen onderscheiden en aangeboden worden als tevens sprake is van een gedifferentieerd en flexibel aanbod binnen de pleegzorg in het bijzonder en de jeugdzorg in het algemeen.

Een gedifferentieerd en flexibele pleegzorg achten wij van groot belang voor de jeugdzorg. Hierdoor is een vraaggerichte pleegzorg mogelijk. De overkomst van de doeluitkering van voor de Therapeutische Gezinsverzorging (TGV) naar Flevoland kan bijdragen aan deze differentiatie. Door de voorziening voor Pleegzorg van de SJF zal in samenwerking met de TGV een projectvoorstel voor een dergelijke differentiatie aan ons worden aangeboden. Aan de hand van dit voorstel en de beschikbare middelen zal nagegaan worden in hoeverre er ~~2004~~ een experiment plaats kan vinden met het gedifferentieerd aanbod.

7.2 Cliëntenbeleid

In opdracht van het Rijk is onderzocht in hoeverre de wetswijzigingen op het gebied van klachtrecht en -regelingen, klachtencommissies, cliëntenraden en cliëntenvertrouwenspersonen zijn geïmplementeerd. Landelijk blijkt dat de meeste instellingen een klachtregeling hebben, aan de eisen van de wet voldoen en dat de klachten door een (ad hoc ingestelde) interne commissie of de directeur worden behandeld. Met de invoering van de medezeggenschap gaat het minder voorspoedig. Landelijk heeft maar een kwart van de instellingen inmiddels een cliëntenraad. Gebrek aan tijd, kort verblijf van cliënten, jonge leeftijd, zijn volgens de instellingen belemmerende factoren. Bij een derde van de voorzieningen is een cliëntenvertrouwenspersoon aanwezig.

Inmiddels is uit een evaluatie door het Rijk gebleken dat het landelijk Platform Samenwerkende Cliëntenorganisaties in de Jeugdzorg en het Familierecht (SCJF) in de praktijk slechts een functie vervult voor ouders/verzorgers van kinderen die onder voogdij zijn gesteld. Vertegenwoordiging van jeugdigen en andere cliëntgroepen is minimaal. Wij zullen de komende jaren de instellingen nadrukkelijk toetsen op het beleid en het uitvoering geven aan cliëntenraden.

In 2000 heeft de ZorgGebruikersBundeling (ZGB) in opdracht van de provincie

Flevoland onderzoek verricht naar de stand van zaken aangaande de participatie van jongeren in de jeugdzorg. Tevens is er eind 2000 een onderzoek afgesloten naar de toegankelijkheid van onder meer voorzieningen voor jeugdzorg voor allochtone jongeren. Op grond van de resultaten van deze onderzoeken en landelijke ontwikkelingen zal het cliëntenbeleid, waaronder interculturalisatie van aanbieders van jeugdzorg, nader vorm moeten krijgen. De ZGB is gevraagd worden om daartoe een beleidsadvies op te stellen.

~~Naar aanleiding van het in 2001 verscheint het~~ evaluatierapport betreffende de Interprovinciale Klachtencommissie Jeugdhulpverlening. ~~Deze commissie is ingesteld door de provincies Gelderland, Overijssel en Flevoland. zal in~~ Indien daartoe aanleiding bestaat ~~zullen wij de ZGB gevraagd worden om~~ een advies ~~vragen bij de resultaten en bij de conclusies uit het rapport.~~ Een nadere invulling van het cliëntenbeleid, en de inzet van de ZGB, wordt beschreven in het provinciaal implementatieprogramma.

78.3 Geïndiceerde ambulante zorg: Zorg dicht bij huis

In het licht van de vermaatschappelijking van het aanbod en daarmee de versterking van het zorgaanbod dicht bij het cliëntsysteem (zo licht mogelijk en zo kort mogelijk) zal ook het verder ontwikkelen van het geïndiceerde ambulante aanbod vanuit de aanbieders van jeugdzorg aandacht vragen. Daarbij gaan wij ervan uit dat met het versterken/ontwikkelen van een ambulant aanbod in relatieve zin de vraag naar een intensiever hulpaanbod afneemt en wellicht ook de contacten met het AMK afnemen. Aangezien er in de provincie Flevoland in meer of mindere mate een manifeste vraag is naar alle vormen van hulp, zal het eventuele ombouwen van een bestaand hulpaanbod/capaciteit naar een ambulant aanbod weloverwogen en geleidelijk plaats moeten vinden. Afstemming en schakeling met bestaande regionale en lokale (zorg)ketens is ook bij de realisatie van dit aanbod essentieel. In dit verband zal het in 2002 verder te ontwikkelen aanbod van geïndiceerd licht ambulante zorg dat voorheen ondergebracht was bij het BJZ gedragen moeten worden door het BJZ en de betrokken instellingen. Wij blijven in ons beleid een hoge prioriteit geven aan uitbreiding van geïndiceerde ambulante vormen van jeugdzorg, daarin aansluitend op het landelijk beleid.

78.4 Accommodatiebeleid

Bij de decentralisatie van de Jeugdhulpverlening in 1992 is de bouwpot bij VWS weggevallen. Het IPO heeft inmiddels het wegvallen van de bouwpot als een van de financiële knelpunten binnen de jeugdhulpverlening voorgelegd aan het Rijk. Zolang het Rijk geen extra middelen beschikbaar stelt voor vervanging van huisvesting binnen de jeugdhulpverlening, dienen de kosten voor huisvesting bestreden te worden binnen de doeluitkering jeugdhulpverlening en de hiervoor beschikbaar gestelde provinciale middelen.

~~Uit het in 2001 door Resultaten van~~ het door IPO en VWS geïnitieerde landelijke, en ook in Flevoland uitgevoerde, onderzoek naar accommodaties in de Jeugdhulpverlening is gebleken dat er voor zowel de bestaande accommodatiekosten als voor toekomstige accommodatiekosten omvangrijke bedragen beschikbaar dienen te komen. worden benut als beleidsinformatie. Over de beschikbaarstelling van

middelen is overleg gaande tussen het IPO en het Ministerie van VWS. De uitkomsten van dit overleg zullen gebruikt worden bij het ontwikkelen van het accommodatiebeleid.

Op voorhand zullen wij voor onder andere accommodatiekosten en onvoorziene uitgaven middelen reserveren.

7.5 Justitiële Jeugdinrichting Rentray

In 2000 heeft de Minister van Justitie besloten om in 2003 in Flevoland een nieuwe gesloten justitiële jeugdinrichting te vestigen. Deze inrichting zal onder verantwoordelijkheid van Rentray worden gerealiseerd. In deze inrichting zal plaats geboden worden aan 120 jongeren in de leeftijd van 12 tot 18 jaar, die op strafrechtelijke of civielrechtelijke titel op gezag van de kinderrechter in een gesloten inrichting dienen te worden opgenomen. Beoogd wordt primair onderdak te bieden aan jongeren uit Flevoland. Deze inrichting biedt een aanbod voor jongeren met zeer ernstige gedragsproblemen, dat op dit moment in Flevoland nog niet voorhanden is en daarom als complementair gezien kan worden aan het huidige aanbod. De zorgtoewijzing ten aanzien van onder toezichtgestelde jeugdigen die in een justitiële jeugdinrichting (JJI) dienen te worden geplaatst, is in het Beleidskader "Wet op de Jeugdzorg" buiten de reikwijdte van de wet gehouden. Deze zal plaatsvinden conform het gestelde in de nieuwe "Beginselenwet Justitiële Jeugdinrichtingen". De indicatiestelling voor plaatsing in een JJI van ondertoezicht gestelde jeugdigen zal echter wel plaatsvinden door het BJZ. Met Rentray zullen afspraken worden gemaakt over de wijze waarop deze indicatiestelling dient plaats te vinden. -Tevens zal Rentray met de relevante organisaties uit Flevoland zullen samenwerkings -afspraken maken worden

89. VRAAG EN AANBOD VAN JEUGDHULPVERLENING

“Vertaal de vraag naar het aanbod van jeugdhulpverlening, dat door de instellingen binnen uw provincie wordt verzorgd. Vermeld de toegekende capaciteit per hulpvariant.” (Handboek P&G)

Met betrekking tot de beschrijving van het genormeerde en het niet genormeerde hulpaanbod en de capaciteit verwijzen wij u naar hoofdstuk 10 van het jaarplan.

(Tabel met capaciteit is in het Jaarplan 2001).

9.1 Vraag en aanbod: De Jeugd in Flevoland

In het provinciaal implementatieprogramma Wet op de Jeugdzorg zijn de gegevens betreffende de demografische en financiële ontwikkelingen opgenomen. In dit programma zijn eveneens de voor Flevoland specifieke knelpunten vastgelegd voor wat betreft de vraag van het groeiende aantal jongeren en hun ouders, het aanbod en de samenhang tussen de verschillende sectoren. Een belangrijk beleidsactiepunt is zoals eerder opgemerkt het verder analyseren en monitoren van de aansluiting tussen de vraag en het aanbod.

Een adequate registratie door het BJZ is daarbij een eerste vereiste. Indien nodig kunnen daartoe de “wachttijstmiddelen” voor het BJZ worden benut. Kinderen en jongeren maken in Flevoland een groter deel uit van de bevolking dan in Nederland als geheel, respectievelijk 28% en 22%. Ongeveer 10% van de Flevolandse jeugd is van allochtone afkomst⁶.

	1990	1995	2000	2005 (indic.)
Inwoners Flevoland	211.507	262.325	317.206	365.200
0 t/m 5 jaar	22.757	26.600	30.280	33.000
6 t/m 11 jaar	21.750	26.210	30.857	34.000
12 t/m 17 jaar	18.790	22.907	27.824	32.000
0 t/m 17 jaar	63.297	75.717	88.961	99.000
Relatieve toename Flevoland (2000=100)	-71	-85	-100	-111

	1990	1995	2000	2005 (indic.)
Inwoners Nederland	14.892.57	15.424.12	15.863.95	16.339.00
0 t/m 17 jaar	3.334.398	3.384.981	3.491.398	3.595.400
Relatieve toename Nederland (2000=100)	-96	-97	-100	-103

Bron: CBS/provincie Flevoland/2000

Vanaf 1995 zijn er tot 2000 in de leeftijdscategorie van 0 t/m 17 jaar gemiddeld 2600 jongeren per jaar bijgekomen. De snelste groei vindt plaats in Almere.

⁶ Rijkschroef, R., Vrijwilligerswerk, Jeugd en Sociale Kwaliteit in Flevoland, Verwey-Jonker Instituut, Utrecht, januari 2000

Met opmaak

Met opmaak

Met opmaak

Met opmaak

Met opmaak

Met opmaak

Gelukkig hebben de meeste van deze jongeren geen problemen waarvoor zij vroeger of later hulp nodig hebben. Trendonderzoeken wijzen uit dat ca. 15% van de jongeren tot 18 jaar problemen ondervinden bij hun groei naar volwassenheid en dat ca. 5% van de jongeren een beroep doet op de jeugdzorg. Hierbinnen is de groep allochtonen oververtegenwoordigd.

Voor wat betreft het voorkomen van de problematiek bij allochtone jongeren kan een relatie gelegd worden met de uitkomsten van de GGD jongerenenquête (1998). Uit deze enquête blijkt onder meer dat bij 14% van de ondervraagde jongeren er vooral bij meisjes en allochtonen zelfmoordgedachten voorkomen en dat ruim 2% een poging daartoe heeft ondernomen. Dit waren vooral 14-17-jarigen.

Als we de percentages uit de trendonderzoeken betrekken op het aantal in Flevoland wonende jongeren in 2000 dan zullen naar verwachting circa 4450 jongeren op enig moment een beroep kunnen doen op de Jeugdzorg. Jaarlijks groeit dit aantal met circa 100 jongeren waarvan de Jeugdzorg, en in het bijzonder het Bureau Jeugdzorg, een appél op hulp kan verwachten.

Deze constatering sluit aan bij de, in de aanbestedingsbrief bij de begroting 2000 van de provincie Flevoland, geschetste beleidsintensivering. In deze brief wordt gesteld dat tegengegaan moet worden dat voorzieningen te veel najielen op ruimtelijke en infrastructurele ontwikkelingen.

Met de vorenstaande, te verwachte, latente vraag en de continue groei de laatste vijf jaar van het aantal jongeren van ongeveer 2600 per jaar, neemt ook de vraag naar vrijwillige jeugdzorg of hulp in een justitieel kader jaarlijks sterk toe. In de eerste helft van 2000 was er sprake van ca. 500 nieuwe aanmeldingen bij het BJZ. Verwacht wordt dat het aantal aanmeldingen bij het BJZ zal zijn toegenomen van ca. 960 aanmeldingen in 1999 tot ca. 1100 aanmeldingen in 2000.

Het aantal jongeren dat onder toezicht is gesteld door de Kinderrechter (OTS) is tussen 1998 en 1999 toegenomen van 651 tot 1343. Het aantal meldingen ter activiteit bij het Advies en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) is tussen 1998 en 1999 met 82 meldingen toegenomen van 337 naar 419.

Tot en met september 2000 bedraagt het aantal meldingen/adviezen/consulten bij het AMK 775, in 1999 bedroeg dit aantal 828. Het AMK verwacht in 2000 in totaal ca. 1000 meldingen/adviezen/consulten.

Bij het Indicatiebureau Flevoland werden vanuit het Bureau Jeugdzorg in 1999 345 jongeren aangemeld. In de eerste helft van 2000 zijn er 229 jongeren aangemeld, het Indicatiebureau verwacht dat er in 2000 ca. 410 jongeren aangemeld zullen worden, een toename van 65 nieuwe aanmeldingen. Alle aangemelde jongeren worden geplaatst in voorzieningen voor geïndiceerde jeugdhulpverlening; de vraag naar dit aanbod, en met name naar ambulante hulpverlening en dagzorg, neemt toe. In vergelijking met 1999 is in het eerste halfjaar van 2000 een verschuiving zichtbaar naar toenemende zorgtoewijzing naar ambulante hulpverlening en dagzorg (resp. 1999: 37%, 2000: 49%).

Overigens worden nog relatief veel van de jongeren buitenregionaal geplaatst in residentiële instellingen (93 = 22%). Voor deze jongeren is geen adequaat aanbod binnen de provinciegrenzen.

Met de overkomst van landelijke en provinciale capaciteit van de Leo Stichting naar Flevoland en de bouw van een vakinternaat in Almere in 2001, alsmede met de komst

van een gesloten justitiële jeugdinrichting in Lelystad, zal naar verwachting aan een flink deel van de vraag naar intensieve varianten van jeugdhulpverlening kunnen worden voldaan.

Het in juni 2000 door het parlement vastgestelde Beleidskader voor de Wet op de Jeugdzorg plaatst ook de toegang tot de Jeugd GGZ en de voorzieningen voor licht verstandelijk gehandicapte jeugdigen (LVG), met overkomst van middelen, als taak binnen het Bureau Jeugdzorg. De instroom in het Bureau Jeugdzorg zal daardoor naar verwachting nog meer toenemen evenals de vraag naar een genoegzaam hulpaanbod. De toerusting van het Bureau Jeugdzorg zal met deze toename aan cliënten en taken gelijke tred moeten kunnen houden.

9.2 Vraag en aanbod: Voorlopige Vraaganalyse Jeugdzorg

Deze vraaganalyse betreft een eerste stap in de richting van het in kaart brengen van de manifeste vraag in de provincie Flevoland. Bij de beschrijving van veel voorkomende hulpvragen naar vrij toegankelijke en geïndiceerde hulp zijn de registratie van het BJZ en het IB en informatie uit SRJV gegevens en de Jeugdmonitor van de GGD als bronnen gebruikt. Daarnaast zijn de jaarverslagen en beleidsplannen van de voorzieningen voor Jeugdhulpverlening als informatiebronnen benut.

In het algemeen kan uit de beschikbare informatie van het BJZ afgeleid worden dat de geregistreerde vraag naar ondersteuning bij problemen in het gezin en opvoedingsondersteuning opvallend hoog is. Hulpvragen kenmerken zich door opvoedingsspanning en opvoedecrisis (vlgs. model Kousemaker).

Uit de halfjaarrapportage van het Indicatiebureau blijkt dat er afgaande op de indicatiestellingen en zorgtoewijzing een toenemende vraag is naar (intensief) ambulante hulpverlening (zie ook knelpunten aanbod).

9.3 Vraag en aanbod: Knelpunten in het aanbod

Onderstaand worden de gesignaleerde knelpunten in het uitvoeren van het aanbod beschreven.

In de voorgaande hoofdstukken en in het jaarplan 2000, het Meerjarenbeleidsplan en de Regiovisie is reeds aangetoond dat er in Flevoland sprake is van een structureel tekort aan middelen en voorzieningen voor Jeugdzorg. De knelpunten ten aanzien van het Bureau Jeugdzorg en de noodzaak om op deze schakel tussen de jeugdzorg en het lokale jeugdbeleid extra middelen in te zetten, zijn bij het betreffende hoofdstuk beschreven.

Ten gevolge van de tekorten in het aanbod aan voorzieningen treden de volgende knelpunten aan het licht:

1. De werkgroep "Inhoud bureau Jeugdzorg"ⁱⁱ, waarin alle instellingen voor Jeugdhulpverlening, de GGZ, de Raad voor de Kinderbescherming en de gezinsvoogdij-instelling vertegenwoordigd waren concludeert dat er sprake is van een verharding van de problematiek aangezien jongeren soms lang op hulp moeten wachten door bestaande wachtlijsten bij de geïndiceerde Jeugdzorg, langer in een crisisopvang verblijven bij gebrek aan perspectief op een plaatsing elders.

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

2. In de eerste helft van 2000 is er in vergelijking met 1999 sprake van een toename van 20 % aanmeldingen bij het indicatiebureau. In het algemeen neemt daardoor de druk op het bestaande aanbod toe.
3. Door een relatief sterke toename van het aantal OTS'en is er sprake van "verdringing" van jongeren die vrijwillig geplaatst moeten worden door jongeren met een OTS die onder de "voorrangsregel" geplaatst moeten worden. Dit probleem speelt met name bij pleegzorgplaatsingen.
4. Veel jongeren worden nog buitenregionaal geplaatst in vooral een MKH en een crisisopvang doordat deze voorzieningen onvoldoende beschikbaar zijn in Flevoland. Door de inzet van de extra middelen voor uitbreiding van capaciteit zijn de buitenregionale plaatsingen overigens wel enigszins gedaald.
5. Het aantal indicatiestellingen en zorgtoewijzingen van jongeren in residentiële voorzieningen vertoont een licht dalende lijn. Daarentegen neemt het aantal indicatiestellingen voor (intensief) ambulante zorg toe. Op zich is dit een beleidconforme verschuiving van residentiële jeugdzorg naar ambulante jeugdzorg (ZZZ beleid). Deze vormen van zorg zijn nog onvoldoende aanwezig in Flevoland om aan deze vraag te voldoen waardoor de wachttijden en lijsten toenemen.
6. Ombouw van (duurdere) dag- en nachtzorg naar ambulante vormen van Jeugdzorg leidt tot een ogenschijnlijke paradox. Het realiseren van dit landelijke en provinciale beleid vraagt naast (bestuurlijke) moed en visie ook beschikbare middelen. Immers een dergelijke ombouw dient gerealiseerd te worden bij reeds bestaande wachtlijsten bij de om te bouwen voorzieningen ten gunste van een ambulant aanbod.
7. De meeste van bovenstaande knelpunten kunnen alleen worden opgelost/aangepakt bij beschikbaarheid van middelen. Het aanbod aan geïndiceerde jeugdzorg kan in 2001 en verder niet uitgebreid worden, aangezien daar onvoldoende middelen voor beschikbaar zijn (zie hoofdstuk "nieuw beleid"). In voorgaande hoofdstukken is reeds beschreven dat de, eind 2000 door PS, toegevoegde extra middelen voor het BJZ en (eenmalig) voor aanbod een goede en noodzakelijke bijdrage hebben geleverd voor het terugdringen van tekorten.

9.4 Verder ontwikkelen vraaganalyse: beleid

In de regiovisie is de betere afstemming van het zorgaanbod in de jeugdzorg op de vraag een voornaam beleidsactiepunt. Landelijk wordt gewerkt aan de ontwikkeling van sectorale beleidsinformatie voor de deelsectoren jeugdhulpverlening, jeugdbescherming en jeugd-GGZ en intersectorale beleidsinformatie voor de jeugdzorg als geheel. Deze ontwikkeling verloopt echter traag, als gevolg van de weerbarstigheid van de materie.

In het kader van de Flevolandse regiovisie en beleidsplannen vormt de ontwikkeling van adequate beleidsinformatie ten behoeve van een betere vraagsturing een speerpunt. Wij wachten daarbij niet alleen de landelijke ontwikkelingen af, maar werken ook op regionaal niveau verder aan het beschikbaar maken van de benodigde informatie.

Binnen allerlei afzonderlijke registraties in de jeugdzorg wordt reeds veel informatie gegenereerd. Het gaat er nu om deze informatie te ontsluiten ten behoeve van beleidsvoering en regie op de vraagsturing. Daarbij bekijken we welke informatie

relevant is en hoe deze zodanig in samenhang gebracht kan worden zodat hierdoor ook stuurinformatie ontstaat. De betrouwbaarheid en validiteit van de te gebruiken informatie zijn daarbij van groot belang. Zo dient bijvoorbeeld de indicatiestelling functioneel (de gewenste zorg) te worden opgesteld en niet, zoals nog vaak gebeurt, op grond van beschikbaar aanbod.

Belangrijke bronnen voor de benodigde beleidsinformatie zijn onder meer de landelijke sectorale registratie jeugdhulpverlening (SRJV), welke onder meer de gegevens van de multifunctionele organisaties jeugdhulpverlening in de provincie Flevoland verzamelt én de informatie welke binnen Bureau Jeugdzorg en het Indicatiebureau wordt verzameld. Bij laatstgenoemde bronnen kan met name bekeken worden hoe de schakelpunten tussen vraag en aanbod binnen de toegang gebruikt kunnen worden voor het genereren van beleidsinformatie. Het betreft daarbij met name informatie over de volgende schakelpunten tussen vraag en aanbod:

- ◆ De voordeur van bureau jeugdzorg (aanmelding), waar de vraag naar jeugdzorg zichtbaar wordt;
- ◆ Na de screening (waar de vraag naar vrij toegankelijke zorg zichtbaar wordt);
- ◆ De zorgtoewijzing (waar de vraag naar verschillende vormen van geïndiceerde zorg zichtbaar wordt).

Duidelijk is dat het BJZ een voornaam brandpunt is van (beleids)informatie. Veel informatie wordt door het huidige indicatiebureau op overzichtelijke wijze verwerkt in (half) jaarlijkse rapportages. Belangrijke informatie over wachttijden en wachtlijsten na zorgtoewijzing ontbreekt echter nog. Wij verwachten van de instellingen dat zij deze informatie op aanwijzing van het BJZ tijdig en adequaat gaan aanleveren.

Naast het verkrijgen van beleidsinformatie omtrent de vraag naar jeugdzorg, wordt ook op andere wijze vorm gegeven aan een vraaggestuurde zorg. Wij noemen daarbij onder meer de volgende beleidstrajecten:

- a) De ontwikkeling van één eenduidige intersectorale en van het zorgaanbod onafhankelijke toegang tot de jeugdzorg (BJZ) als voorwaarde voor vraagsturing op cliëntniveau.
- b) Het lopende proces van differentiatie in de pleegzorg kan nadrukkelijk geplaatst worden vanuit de behoefte om het huidige pleegzorgaanbod beter te kunnen toesnijden op de verschillende vragen die aan de pleegzorg worden gesteld.
- c) De voornemens en lopende activiteiten ten aanzien van de aansluiting jeugdzorg – lokaal jeugdbeleid (BANS) moet resulteren in een zodanige schakeling van ketens dat hiermee de vraagsturing van het stelsel wordt bevorderd.
- d) Het cliëntenbeleid moet informatie genereren voor vraaggerichte zorgverlening door de aanbieders van zorg.
- e) De invoering en ontwikkeling van zorgprogramma's in wisselwerking met het landelijke traject en de verankering in het Beleidskader "wet op de Jeugdzorg" zal in sterke mate bijdragen aan vraaggestuurde Jeugdzorg.

Wij zullen de stuurgroep Uitvoering Regiovisie Jeugdzorg vragen een werkgroep te installeren bestaande uit vertegenwoordiging van het Bureau Jeugdzorg, het Indicatiebureau, de GGD en een ambtelijk secretaris om de vraag/aanbodanalyse op regionaal en lokaal niveau uit te werken. Ook de inmiddels door de GGD ontwikkelde Jeugdmonitor kan hierbij worden betrokken.

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

~~-De resultaten kunnen ook worden benut voor de bij te stellen regiovisie en de afstemming tussen jeugdzorg en lokaal preventief jeugdbeleid.~~

940. KWALITEITSZORG

~~“Beschrijf de voorgenomen inspanningen op het gebied van kwaliteitszorg binnen de jeugdhulpverlening” (Handboek P&C)~~

Het landelijk kwaliteitsprogramma (I) van de Vereniging van Ondernemers in de Gepremieerde en Gesubsidieerde sector (VOG) en GGZ Nederland is verlengd tot 2003. Er wordt gewerkt aan een nieuw programma (nr II). In dit programma wordt er door de VOG naar gestreefd om:

- een Kwaliteitsinformatiesysteem per instelling te hebben (KWIS)
- het systematisch werken met hulpverleningsplannen algeheel ingevoerd te hebben
- basiscriteria geformuleerd te hebben voor het toetsen van kwaliteit
- een rechtspositieregeling te hebben voor cliënten en
- dat cliënten systematisch worden geconsulteerd
- daarnaast wordt het kwaliteitsjaarverslag een onderdeel van de bestaande verantwoordingssystematiek en werkt men een systeem uit waarbij instellingen onderling elkaars kwaliteit gaan beoordelen.

In het gecombineerde jaarverslag Jeugdhulpverlening 1999 & 2000 wordt beschreven in welke mate instellingen de bovenstaande doelen realiseren (bijlage).

Een belangrijke fase in de kwaliteitszorg en het kwaliteitsbeleid is de toetsing/evaluatie en bijstelling van beleid. Zowel de instellingen, in het eigen kwaliteitssysteem, als de provincie hebben in deze fase eigen verantwoordelijkheden. De verantwoordelijkheid van de provincie past bij de fasen “beleidsmonitoring”, “beleidsevaluatie/controlling” en “bijstelling” uit de beleidscyclus. Het zijn vaak de werkzaamheden voor deze fasen welke onder de druk van de uitvoeringspraktijk in het gedrang komen. Met de toenemende taken en verantwoordelijkheden van de provincie als beleidsmaker, financier en regisseur van de Jeugdzorg zullen ook bovengenoemde fasen nadrukkelijker aandacht moeten krijgen. Zo zal er een meer structurele evaluatie en effectwaardering moeten worden ontwikkeld van de door subsidiënten geleverde prestaties/ producten. Een deel van de middelen voor proces en bestuursactiviteiten zullen daartoe aangewend worden.

Voor het overige ~~Gezien de landelijke initiatieven~~ krijgt dit onderwerp gezien de landelijke initiatieven geen specifieke Flevolandse impuls. Het zijn de landelijke organisaties (VOG en GGZ- NL) die met hun leden de uitvoering van het Kwaliteitsprogramma op zich hebben genomen. Door onze subsidies voor het ontwikkelen van modularisering en zorgprogrammering dragen wij daaraan al enkele jaren bij. Hoewel wij als provinciaal bestuur het belang van de ontwikkeling van kwaliteitszorgsystemen inzien behoort dit gezien de bestaande krapte in het hulpaanbod niet tot de hoogste prioriteit als het gaat om het inzetten van middelen op dat gebied..

